

Agraït, cansat, divertit...

Contràriament al que caldria esperar, de certs verbs, com és ara *agrair*, *cansar*, *divertir* i alguns més, el participi que usem com a adjectiu, amb el significat actiu o agent —«que agraeix», «que cansa», «que diverteix» no és pas el present sinó el passat: *agraït*, *cansat*, *divertit*. Així, doncs, *un noi agraït* no significa «un noi a qui hom agraeix o ha agraït alguna cosa» sinó «un noi que agraeix, que sent agraïment». En alguns casos, com el de *cansat*, aquest participi passat té el doble valor; així, *una persona cansada* significa «una persona que experimenta cansament» i *una feina cansada* vol dir «una feina que produeix cansament». El cas és que el català, contràriament al que s'ha esdevingut en d'altres llengües com el francès o l'italià amb verbs equivalents, no ha habilitat com a adjectius els participis presents d'aquests verbs (Cp. les formes franceses «*reconnaisant*», «*fatigant*» i «*amusant*», i les italianes «*riconoscente*» i «*divertente*»). D'altres adjectius anàlegs que tenim anotats —formes de participi passat— són *atreït*, *decidit*, *presumit*, *tingit*, *arriscat*, *mesurat* i *animat*. I és segur que la llista es podria ampliar.

Hi ha, també, algun cas encara més especial, com és el del verb *parlar*. D'aquest verb fem servir, com és normal, el participi present com un element del grup nominal, en aquest cas substantivat: *parlant*. Però amb els mots *ben* i *mal* com a prefixos, hem creat, d'una banda, *benparlant* i *benparlati* de l'altra

només *malparlat*, i hem establert entre els dos, primers la següent distinció: «que parla correctament, sense defectuositat» i «que parla sense mots grollers ni malsonants». I *malparlat*, és clar, és l'antònim de *benparlat*, però, en canvi, no posem el mot de sentit oposat a *benparlant*. Com hauriem d'expressar, doncs, la idea de «contrari de *benparlant*»? Sempre es pot expressar, és clar, per mitja d'una frase verbal.

Efectivament, al costat d'aquests participis presents i passats que, esdevinguts elements del grup nominal, entren algun cop en concurrència, així com en el cas dels verbs que no n'hi han aportat cap, cal no oblidar les frases verbals de les quals trobem tants exemples en «Les figures del pessebre»: *la dona que renta*, *la vella que fila*, *el brau caçador que sempre vigila*, *la noia que porta la gerra...* Ahir ens referíem a l'ús indegut de *pesant* en lloc de *pesant*, en una frase com *un moble molt pesat* usada en comptes de *un moble molt pesant*.

Però segurament, en aquest cas, la frase més genuïna seria verbal: *un moble que pesa molt*. Anàlogament, *Pesa molt*, *Pesa poc*, *No pesa gaire*, etc., en lloc de *Es molt pesant*, *Es poc pesant*, etc. I, per tant, si ens haviem de referir a algú que fos el contrari de *benparlant* diríem, simplement, *que parla malament* (o *incorrectament*).